

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-472/13

**Andre Lawrence Shepherd
przeciwko
Bundesrepublik Deutschland**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Bayerisches Verwaltungsgericht München)

Odesłanie prejudycjalne — Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości — Azyl — Dyrektywa 2004/83/WE — Artykuł 9 ust. 2 lit. b), c) i e) — Minimalne normy dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców — Warunki uznania za uchodźcę — Akty prześladowania — Sankcje karne wobec żołnierza Stanów Zjednoczonych, który odmówił służby w Iraku

Streszczenie – Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 26 lutego 2015 r.

1. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej — Dyrektywa 2004/83 — Warunki przyznania statusu uchodźcy — Pojęcie aktu prześladowania — Ściganie i kary wobec żołnierza w wyniku odmowy odbywania służby wojskowej w przypadku konfliktu — Wymagane okoliczności*

[dyrektywa Rady 2004/83, art. 9 ust. 2 lit. e)]

2. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej — Dyrektywa 2004/83 — Warunki przyznania statusu uchodźcy — Pojęcie aktu prześladowania — Ściganie lub kary, które mają charakter nieproporcjonalny lub dyskryminujący — Sankcje karne wobec żołnierza Stanów Zjednoczonych, który odmówił służby w Iraku — Brak nieproporcjonalnego lub dyskryminującego charakteru — Badanie przez władze krajowe*

[dyrektywa Rady 2004/83, art. 9 ust. 2 lit. b), c), e)]

1. Przepisy art. 9 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2004/83 w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony, należy interpretować w ten sposób, że:

- obejmują one wszystkich członków personelu wojskowego, w konsekwencji również członków personelu logistycznego lub pomocniczego;
- obejmują one sytuację, w której odbywana służba wojskowa sama w sobie pociągałaby za sobą, w określonym konflikcie, popełnianie zbrodni wojennych, w tym sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o przyznanie statusu uchodźcy uczestniczyłaby jedynie pośrednio w popełnianiu takich zbrodni, jeżeli poprzez wykonywanie swoich zadań dostarczałaby, z racjonalnym prawdopodobieństwem, niezbędnego wsparcia w ich przygotowywaniu lub dokonywaniu;
- obejmują one nie tylko sytuacje, w których zostało wykazane, że zbrodnie wojenne już zostały popełnione lub mogą podlegać osądowi Międzynarodowego Trybunału Karnego, ale także sytuacje, gdy osoba ubiegająca się o przyznanie statusu uchodźcy jest w stanie wykazać, że popełnienie takich zbrodni jest wysoce prawdopodobne;
- ocena faktów dla celów zakwalifikowania sytuacji określonej służby, której przeprowadzanie należy wyłącznie do organów krajowych pod kontrolą sądu, powinna opierać się na łańcuchu poszlak mogącym doprowadzić, w świetle ogółu okoliczności danej sprawy, w szczególności związanych z odpowiednimi faktami dotyczącymi państwa pochodzenia w czasie rozpoznawania wniosku, jak również z indywidualną sytuacją i uwarunkowaniami osobistymi wnioskodawcy, do wykazania, że sytuacja tej służby uprawdopodobnia popełnianie podnoszonych zbrodni wojennych;
- okoliczności, że interwencja wojskowa została rozpoczęta na podstawie mandatu Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych lub na podstawie zgody wspólnoty międzynarodowej oraz że państwo lub państwa prowadzące operacje karzą zbrodnie wojenne powinny być brane pod uwagę w trakcie oceny, której przeprowadzenie należy do organów krajowych; oraz
- odmowa pełnienia służby wojskowej powinna stanowić jedyny środek umożliwiający osobie ubiegającej się o przyznanie statusu uchodźcy uniknięcie udziału w podnoszonych zbrodniach wojennych, a w konsekwencji jeżeli osoba ta nie skorzystała z procedury mającej na celu uzyskanie statusu osoby odmawiającej działania sprzecznego z własnym sumieniem, to taka okoliczność wyklucza wszelką ochronę na mocy art. 9 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2004/83, chyba że osoba ta udowodni, że żadna procedura tego rodzaju nie była dostępna w jej konkretnej sytuacji.

(por. pkt 30, 31, 33–43, 45, 46; pkt 1 sentencji)

2. W wypadku gdyby organy krajowe badające wniosek osoby ubiegającej się o azyl, która odmówiła pełnienia służby wojskowej uznały, że nie zostało wykazane, by owa służba, miała pociągać za sobą popełnianie zbrodni wojennych w rozumieniu art. 9 ust. 2 lit e) dyrektywy 2004/83 w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony, przepisy art. 9 ust. 2 lit. b) i c) owej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że nie wydaje się, by środki grożące osobie ubiegającej się o azyl, takie jak skazanie na karę pozbawienia wolności lub wydalenie ze służby, mogły zostać uznane, w świetle wykonywania przez zainteresowane państwo jego uzasadnionego prawa do utrzymywania sił zbrojnych, za do tego stopnia nieproporcjonalne lub dyskryminujące, by zaliczyć je do aktów prześladowania, o których mowa w tych przepisach. Dokonanie stosownych ustaleń należy jednak do organów krajowych.

(por. pkt 48, 56; pkt 2 sentencji)